

Ky dokument nuk është prova. Prova janë bajtët e ruajtur: HTML-ja e faqes, pamja e saj, dhe zinxhiri i hash-eve që i lidh. Kjo dëshmi është paraqitja e tyre, e prodhuar automatikisht. Verifikohet me kodin më poshtë **pa na pyetur ne**.

ARTIKULLI

TITULLI	Kullat po ngrihen më shpejt se rregullat e zjarrit, rreziqet për ndërtesat mbi 100 metra
ADRESA	https://lapsi.al/kullat-po-ngrihen-me-shpejt-se-rregullat-e-zjarrit-rreziqet-per-ndertes-at-mbi-100-metra-i1094990
BURIMI	lapsi.al
GJENDJA	online

KOHA

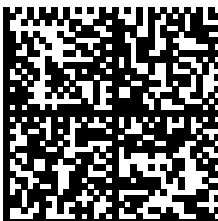
KAPUR NGA NE	3 tetor 2026, 13:20:33 UTC <i>Dritarja jonë e pasigurisë: ± 300 s — intervali me të cilin e kontrollojmë këtë burim.</i>
DEKLARUAR NGA PORTALI	3 tetor 2026, 13:15:00 UTC <i>Koha e deklaruar vjen nga pala që po vlerësohet. Ora jonë nuk preket prej saj, dhe të dyja shfaqen këtu të ndara.</i>

HASH-ET · SHA-256

PËRMBAJTJA	023a7ac599163e0cc35eca975a4e6bc2e4bc7528e8c3ec841b016fef0a417616
TEKSTI	4e9dc3196255c9dfe9aad80c1a72f1d19d2302f369ffefafa29375cc71141b66b
PAMJA	4da61d7b2d45cdee1c8380b33eaa89c3bc83e13218de18c74518e651b0542141

ZINXHIRI I PROVËS

KJO HYRJE	5cc23be2954c48f0f23d2e8a953fc64e5ce4f510da8a57aa473fb77f374660c2
E MËPARSHMJA	—
RRËNJA MERKLE	—
ANKORIMI	nuk është ankoruar ende <i>Kjo hyrje nuk është përfshirë ende në asnjë pemë Merkle të dërguar. Zinxhiri i hash-eve provon rendin dhe integritetin; koha jo.</i>

SKANOJE PËR TA VERIFIKUAR

Kodi të nxjerr te eksploruesi i STAMLES. Ai regjistër nuk është yni: nëse serveri ynë bie nesër, vula mbetet aty ku është.

Faqja tregon njërën nga tri gjendjet — **nuk u gjet, në radhë**, ose **e konfirmuar** me bllokun, rrënjën Merkle dhe transaksionin në Polygon. Krahazo hash-in që gjen atje me atë të shtypur më lart: nëse përputhen, kjo kapje ekzistonte para asaj ore, dhe ne nuk mund ta kishim ndryshuar pas saj.

https://scan.stamles.eu/verify/5cc23be2954c48f0f23d2e8a953fc64e5ce4f510da8a57aa473fb77f374660c2

PAMJA E FAQES

Renderuar nga HTML-ja jonë e ruajtur, jo nga rrjeti. **Riprodhon kopjen tonë, jo pamjen e atëhershme:** stilet dhe imazhet e largëta mund të mos ekzistojnë më ose të kenë ndryshuar.

Motori: chromium-stored+assets · dritarja 1280×1024 px

Kullat po ngrihen më shpejt se rregullat e zjarrit, rreziqet për ndërtesat mbi 100 metra

Kullat 30-40-katëshe po bëhen pjesë e peizazhit të Tiranës, por kuadri i sigurisë nga zjarri mbetet i ndërtuar kryesisht për objekte më të ulëta dhe më të thjeshta. Ekspertët e mbledhur në “Tirana Fire Safety 2026” kërkojnë një qasje të re për ndërtesat e larta. Rreziqe të reja vijnë edhe nga fasadat moderne, bateritë, panelet fotovoltaike dhe karikimi i automjeteve elektrike. Për ndërtesat mbi 100 metra, edhe kodet europiane kanë kufizime. Për këtë arsye po përdoren gjithnjë e më shumë standarde ndërkombëtare dhe analiza të bazuara në performancë. Ekspertët kërkojnë që siguria të projektohet që në koncept. Një strategji e mirë në letër nuk mjafton pa kontroll gjatë ndërtimit dhe përdorimit të objektit. Shqipëria përballet me nevojën për një Kod Zjarri të ri dhe kapacitete më të forta për zbatimin e tij.

LAPSI.AL • 3 OCTOBER 2025

Tirana po ndryshon në lartësi me një ritëm që pak vite më parë do të dukej i pazakontë. Kullat mbi 100 metra tashmë janë të zakonshme, ndërsa projektet e reja po shkojnë drejt 150, 200 metrave dhe më tej.

Bashkë me lartësinë po shtohen parkimet me disa kate nëntokë, fasadat komplekse, sistemet e ventilimit dhe kontrollit të tymit, panelet fotovoltaike, bateritë dhe pikat e karikimit të automjeteve elektrike, të cilat rrisin premisat për rënje zjarri dhe vështirësitë për menaxhimin e tij.

Fakt është që zhvillimi i ndërtesave po ecën më shpejt se modernizimi i rregullave që duhet t'i bëjnë ato të sigurta nga zjarri.

Shqipëria ka legjisllacion dhe rregulla për mbrojtjen nga zjarri, por ajo që ekspertët e mbledhur në konferencën “Tirana Fire Safety 2026”, nën kujdesin e Nikolin Risilisë, president i SFPE Albania (Shoqata e Inxhinierëve të Mbrojtjes nga Zjarri), evidentuan si boshllëk mungesën e një Kodi të unifikuar dhe bashkëkohor, të përshtatur për realitetin e ndërtesave të larta dhe komplekse.

Vendi po ndërton sot një tipologji ndërtesash shumë më të avancuar se ajo për të cilën janë konceptuar një pjesë e rregullave ekzistuese.

Z. Risilia e përmbledhi problemin pikërisht te ky hendek. Ritmi dhe kompleksiteti i zhvillimit urban, sipas tij, po sfidojnë kufijtë e kuadrit rregullator. Zjarret në pyje po

ide

Blendi Kajsia: Keqkuptimi kryeministrit mbi anti-korrupsionin
Blendi Kajsia

Ana pozitive e ankthit prej të pandehuri të Edi Ramës
Andi Bushati

MOTITIRANA

27°C

KËMBIMIEURO

91.98

aktuale

07:28

Katër muaj protestë dhe asnjë hap pas, qytetarët dalin sërish kundër qeverisë

21:39

PAMJET/ Përplasje mes protestuesve dhe policisë së Tiranës

Ekosistemi shqiptar i inovacionit prezantohet në Bits & Pretzels: 17 startupe, nga Shqipëria, Kosova dhe diaspora

Ndje Lapsin edhe në

afrohen me zonat urbane, ndërsa fasadat e reja, panelet diellore në çati dhe automjetet elektrike në parkingjet nëntokësore sjellin pyetje sigurie që nuk ekzistojnë kur u hartuan shumë prej rregullave të trashëguara.

“Sot po ndërtojmë qytetet ku Shqipëria do të jetojë për 50 vitet e ardhshme”, ishte një nga mesazhet kryesore. Problemi nuk është vetëm që ndërtesat janë më të larta. Ato janë edhe shumë më të ndërlikuara.

Sigurjon Ingolfsson, inxhinier nga Arup, duke trajtuar kalimin e praktikës së sigurisë nga zjarri “nga horizontalja te vertikalia”, evidentoi se ndërtesat tradicionale dhe kullat kërkojnë qasje shumë të ndryshme. Në një ndërtesë të ulët ka më pak banorë, gjeometria është më e thjeshtë, koha e evakuimit është më e shkurtër dhe ndërhyrja e zjarrfikësve mund të bëhet nga brenda ose nga jashtë.

Ndërsa në një kullë mbi dhjetë kate, numri i njerëzve rritet, evakuimi zgjatet dhe mund të kërkojë dalje me faza, ndërhyrja e zjarrfikësve duhet të zhvendoset kryesisht brenda godinës dhe përhapja e zjarrit nga një kat në tjetrin bëhet më e vështirë për t’u kontrolluar. Sipas prezantimit të Ingolfsson, mbi rreth dhjetë kate, modeli tradicional i një ndërtese të ulët nuk është më i përshtatshëm.

Kodet kundër zjarrit janë emergjencë për Shqipërinë

Ingolfsson renditi disa nga projektet e ndërtesave të larta në Tiranë, ndër to “Downtown One”, me 150 metra dhe 40 kate, “Tirana Boulevard”, me 95 metra, “Mount Tirana”, me lartësi të parashikuar 210 metra, “Lepidoptera Tower”, rreth 140 metra, dhe “Albania Ring Rock”, 114 metra, me 30 kate mbi tokë dhe gjashtë nivele nëntokë.

Mirëpo, rregullat aktuale, të dizenuara për pallate shumë të ulëta, nuk mjaftojnë për një kullë 30-40-katëshe. Një nga debatet kryesore të konferencës lidhej me dallimin mes rregullave preskriptive dhe projektimit të bazuar në performancë.

Për shembull, për ndërtesa standarde, kodet dhe rregullat përmes kërkesave të paracaktuara, me një gjerësi minimale shkalle, një numër të caktuar dalje, një distancë të përcaktuar evakuimi, një lloj materiali apo një nivel të caktuar rezistence ndaj zjarrit, mund të funksionojnë mirë.

Por për një kullë 30 apo 40-katëshe, me përdorime të përziera, atriume, fasada të ventiluara, parkime të mëdha nëntokësore, ashensorë evakuimi dhe sisteme të presurizimit të shkallëve, situata bëhet shumë më komplekse. Këtu, sipas ekspertëve, rregulli nuk mund të jetë përgjigja e vetme.

Piergiacomo Cancelliere, nga Shërbimi Kombëtar Italian i Zjarrfikësve, tregoi se Italia është përballur me të njëjtën dilemë. Për dekada, sistemi italian mbështetej kryesisht te rregulla të detajuara preskriptive, të hartuara për kategori të ndryshme ndërtesash dhe aktivitete.

Nga viti 2007 filluan të lejoheshin në mënyrë të kufizuar qasje të bazuara në performancë, ndërsa ndryshimi kryesor erdhi me Kodin Italian të Zjarrit të vitit 2015.

Kodi bashkoi në një sistem të vetëm vlerësimin e rrezikut, objektivat e sigurisë, nivelet e performancës, zgjidhjet standarde dhe zgjidhjet alternative inxhinierike.

Andrea Bartolini, drejtor i IM.TECH, e shpjegoi këtë qasje në mënyrë më praktike. Sipas tij, inxhinieria e sigurisë nga zjarri përdor shkencën, analizën dhe njohuritë teknike për të përcaktuar nivelin e duhur të sigurisë së një ndërtese.

Procesi përfshin identifikimin e skenarëve të mundshëm të zjarrit, përcaktimin e kriterëve të performancës, shqyrtimin e alternativave dhe analizimin e tyre. Në këtë sistem, pyetja nuk është vetëm nëse projektuesi ka respektuar një rregull të shkruar, por nëse mund të demonstrojë se zgjidhja konkrete arrin nivelin e kërkuar të sigurisë.

Me interes nga publiku

The Guardian – Arkitektët yje, ikni në shtëpi! Cila është e vërteta pas bumit të ndërtimeve në Shqipërinë e Edi Ramës

Rama dhe Berisha mungojnë në ceremoninë e pritjes së ambasadorit të ri të SHBA

Profil/ Kush është Eldi Dizdari, trafikanti i kokainës që kërkohej nga e gjithë Europa

Të shtëna me armë në Tiranë

Ky është edhe thelbi i argumentit të inxhinier Risilisë, i cili tha se për një ndërtesë të zakonshme mund të jetë e mjaftueshme që projektuesi të ndjekë një listë kërkesash, por për një kullë, përgjegjësia duhet të kalojë gjithnjë e më shumë te demonstrimi inxhinierik i sigurisë.

Sipas tij, kjo kërkon më shumë kontroll profesional. Fleksibiliteti nuk do të thotë shmangie nga rregullat, por analiza të dokumentuara, përgjegjësi të qarta dhe aftësi për të provuar se zgjidhja funksionon.

Edhe kodet europiane kanë kufizime për kullat mbi 100 metra

Problemi me ndërtesat shumë të larta nuk është vetëm shqiptar. Edhe shumë prej kodeve kombëtare europiane të sigurisë nga zjarri nuk janë zhvilluar duke pasur si realitet të zakonshëm kullat mbi 100 metra.

Sigurjon Ingolfsson evidentoi se edhe përkufizimi se kur një ndërtesë konsiderohet e lartë ndryshon ndjeshëm nga një vend në tjetrin. Pragu është 18 metra në Mbretërinë e Bashkuar, 22 metra në Gjermani, 25 metra në Belgjikë dhe 23 metra në SHBA.

Pavarësisht ndryshimit të pragjeve, parimi mbetet i njëjtë: sa më shumë rritet lartësia, aq më kompleks bëhen evakuimi, ndërhyrja e zjarrfikësve dhe kontrolli i zjarrit. Çështja bëhet edhe më e ndërlikuar kur ndërtesat kalojnë 100 metra.

Sipas Ingolfsson, disa vende, përfshirë disa shtete nordike, nuk kanë kode preskriptive që mbulojnë ndërtesat mbi kufij të caktuar lartësie. Kodet kombëtare europiane janë në përgjithësi më pak të orientuara drejt ndërtesave mbi 100 metra sesa kodet e Amerikës së Veriut, veçanërisht të SHBA-së, dhe ato të Azisë.

Për këtë arsye, Ingolfsson shpjegoi se Arupi është orientuar te NFPA 5000 si një nga standardet bazë për projektimin e ndërtesave të kësaj kategorie. Në përmbledhjen e prezantimit, ai thekson se kodet europiane rrallë adresojnë ndërtesat mbi 100 metra dhe se, për ndërtesat shumë të larta, NFPA 5000 dhe NFPA 101 përdoren si standarde bazë.

Kjo është e rëndësishme për debatin në Shqipëri, sepse zgjidhja nuk mund të jetë thjesht përkthimi mekanik i një rregulloreje europiane. Këtë kod e ka krijuar Shoqata Kombëtare e Mbrojtjes nga Zjarri (NFPA – National Fire Protection Association), e themeluar në SHBA që në vitin 1896.

Kodi konkret NFPA 5000 u hartua dhe u publikua për herë të parë në vitin 2002 dhe parashikon një integrim shumë më të thellë të kritereve specifike të mbrojtjes nga zjarri.

Tirana po hyn tashmë në kategorinë e lartësive ku edhe vendet me sisteme rregullatore shumë më të konsoliduara përdorin kombinime standardesh, analiza inxhinierike dhe

projektim te bazuar ne performance.

Kodi shqiptar, për këtë arsye, duhet të përcaktojë jo vetëm rregullat standarde, por edhe se kur një ndërtesë kalon në një kategori ku kërkohen analiza të posaçme, cilat standarde ndërkombëtare mund të përdoren dhe si do të kontrollohen zgjidhjet alternative.

Për një kullë, siguria duhet të nisë që në koncept

Një tjetër pikë që Ingolfsson e vuri në qendër të prezantimit ishte momenti kur duhet të fillojë projektimi i sigurisë nga zjarri. Sipas tij, strategjia nuk mund të jetë një dokument që i shtohet ndërtesës pasi arkitektura është përfunduar.

Për ndërtesat e larta, vendime që ndikojnë drejtpërdrejt te siguria duhet të merren që në koncept.

Për ta ilustruar këtë, Ingolfsson solli një rast studimor për një kullë rreth 100 metra të lartë në Tiranë, me përdorim të përzier. Ndërtesa kishte dy deri në tre nivele parkimi nëntokë, dy bërthama shkallësh, secila me holl të posaçëm për zjarrfikësit, si dhe ashensorë për pasagjerë dhe evakuim.

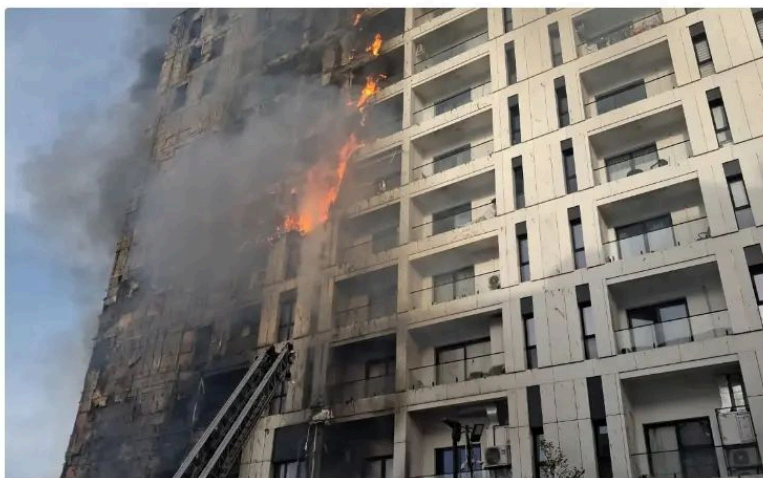
Si bazë projektimi u përdorën NFPA 5000 Building Construction and Safety Code dhe NFPA 101 Life Safety Code, në versionet e vitit 2024.

Që në fazën kur përcaktohet forma e ndërtesës duhet të vendosen numri, madhësia dhe pozicioni i rrugëve të daljes. Sipas Ingolfsson, kullat e holla dhe sipërfaqet e kufizuara të kateve krijojnë sfida shtesë.

Në koncept duhet të përcaktohen gjithashtu bërthamat e shkallëve, dimensionimi i tyre, pajisjet për zjarrfikësit, rezistenca strukturore ndaj zjarrit dhe strategjia e evakuimit. Rasti studimor parashikonte dy bërthama, evakuim me faza, zona strehimi, sprinklerë dhe ventilim mekanik.

Këto janë elemente që nuk mund t'i shtohen lehtësisht një kulle pasi struktura është ngritur.

Në përmbledhjen e prezantimit, Ingolfsson e vendosi këtë mes mesazheve kryesore: numri dhe pozicioni i bërthamave, dimensionet e shkallëve, zonat e strehimit dhe aksesit i zjarrfikësve duhet të përcaktohen që në fazën e konceptit, pasi ndryshimet e mëvonshme janë të kushtueshme.

Në Tiranë, parcelat e ngushta pengojnë ndërhyrjen për fikjen e zjarrit

Lartësia nuk është e vetmja veçori që e bën projektimin e kullave në Tiranë më kompleks. Shumë prej tyre ndërtohen në zona me dendësi të lartë, ku ndërtesat janë afër njëra-tjetrës dhe hapësira për automjetet e emergjencës është e kufizuar.

Sigurjon Ingolfsson evidentoi se në fazën e projektimit duhet të kontrollohen distancat e evakuimit, daljet në dispozicion, materialet e fasadës, kompartmentimi, mundësia e përhapjes së zjarrit jashtë ndërtesës dhe distanca nga objektet fqinje.

Por në prezantim ai veçoi edhe një problem specifik për Shqipërinë: parcelat janë shpesh të ngjeshura dhe ofrojnë hapësirë të kufizuar për afrimin e mjeteve zjarrfikëse.

Në një shembull tjetër për një kullë rezidenciale 120 metra, me hapësira tregtare në bazament dhe disa kate parkimi nëntokë në Tiranë, Ingolfsson evidentoi vështirësinë e